

Балканскитѣ кули, владѣлцитѣ на които, потомци на Симеоновитѣ сподвижници, били почти независими въ своитѣ свѣрталища (притони)¹⁾. Между тия „кули“ ще сж били и Сливенскитѣ, още повече, че възстанието на Асѣновци се почна именно въ източния Балканъ. Около тия Балкански кули, повечето отъ тѣхъ принадлежващи на болери, се градѣли и основитѣ на малки заселища, както е случая съ Селището и Асѣница надъ Сливенъ²⁾.

Сливенъ, срѣщнатъ вече при Идризи като градъ, се е увеличавалъ съ ежегодно прикрѣпчавани къмъ него заселници отъ близкитѣ краища, като не изключваме възможността да е билъ и военно-административенъ центръ на околнитѣ нему кули, съотвѣтно въ тритѣ прохода и тия надъ самия Хисарлъкъ, нарѣчени Маричино Градѣще³⁾.

Прѣди да почнемъ описването на Сливенъ при Идризи, нека наблѣгнемъ на обстоятелството, че като споменатъ отъ

¹⁾ Жалко е, че прочутиятъ испански евреинъ Бенжаминъ е пжтувалъ само по южната часть на П-ва и тъкмо въ надвечерието на българската революция (1173). Той нарича Мануилъ I „заповѣдникъ на 12 краля“. (*Recueil de divers voyages etc. Leide, 1729, val. I, p. 11*). Струва ми се, че тукъ между „12-тѣхъ краля“ трѣба да се разбиратъ и полунезависимитѣ български васали. Всѣки отъ тия „крале“ си ималъ своитѣ кули (*tours*) и области (*quatriers*). Изреденитѣ имъ имена у него сж титли. Както ще се види, прѣзъ сжщото робство крѣстоносцитѣ прѣдъ Одринъ имали разпрavia съ единъ български дукъ, на име Гузъ.

²⁾ Прѣзъ слѣднитѣ вѣкове въ Босна се срѣщатъ имена на заселища: Подвисоки, Подключъ и т. н. Село Подвисъ или подвѣсъ е край развалини на пространна крѣпость, източно отъ Сливенъ (на западъ отъ с. Прилѣпъ Добралъ). Ср. селата: Подзжба (Тетевенско), Подгумеръ (Софийско, при мѣнастиря св. Дим.), Подъ-Мѣнастиря или Рибарица, Пирдопско, и т. н. Отъ орографията на Сливенско ще се види, че по-голѣмата часть отъ заселищата край югоизточния Балканъ сж легнали върху стари славянски основи. Това ще се провѣри и отъ локализирания диалектъ на тукашното население, противопоставенъ на тоя въ Шуменско и Родопско.

³⁾ Срѣщането на градища или кули съ женски имена е интересно. Ср. Вида, Видини кули, а при падането на Сливенъ подъ Турцитѣ ще се срѣщнемъ съ друго женско име, на Сливенска болярка, Дража. Маричино, както загатнахъ, ще е отъ крѣстното име Марица. У насъ не сж се запитвали дали името на рѣката Марица не е прѣнесено отъ слѣзлитѣ изъ днешно унгарско тукъ славяни, защото въ Унгариa има рѣка съ подобно име. Сжщото се отнася и за Тича (Тиса?).